

DATOS IDENTIFICATIVOS

Propaganda en medios audiovisuais

Materia	Propaganda en medios audiovisuais			
Código	P04G070V01703			
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Comunicación audiovisual e publicidade			
Coordinador/a	Pena Rodríguez, Alberto			
Profesorado	García Pinal, Alfredo Pena Rodríguez, Alberto			
Correo-e	alberto@uvigo.es			
Web	http://http://csc.uvigo.es/profesorado/alberto-pena-rodriguez/			
Descrición xeral	Coñecer as claves fundamentais do discurso propagandístico ó longo da súa evolución histórica. Estudar as súas técnicas retóricas e os seus efectos a través do uso dos medios e dos soportes da comunicación audiovisual, especialmente no cine.			

Competencias

Código		Tipoloxía
CG1	Coñecemento das características esenciais da comunicación, os seus elementos e os seus resultados.	• saber
CG3	Capacidade para aplicar técnicas e procedementos da composición da imaxe aos diferentes soportes audiovisuais, a partir do coñecemento das leis clásicas e dos movementos estéticos e culturais da historia da imaxe	• saber • saber facer
CG4	Habilidade para expor os resultados dos traballos académicos de maneira escrita, oral ou por medios audiovisuais ou informáticos de acordo aos canons das disciplinas da comunicación.	• saber • saber facer
CG5	Coñecemento dos valores constitucionais, principios éticos e normas deontolóxicas aplicables á comunicación audiovisual, en especial as relativas á igualdade de homes e mulleres, á non discriminación de persoas con discapacidade e ao uso non sexista da imaxe feminina nos medios de comunicación de masas.	• saber • Saber estar / ser
CG6	Coñecementos sobre a evolución histórica da imaxe e da cultura audiovisual, nos seus diferentes formatos	• saber
CE16	Coñecemento da historia e evolución da linguaxe e xéneros audiovisuais a través das súas propostas estéticas e industriais.	• saber
CE17	Coñecemento e aplicación dos recursos, métodos e procedementos empregados na construción e análise dos relatos audiovisuais.	• saber
CT5	Comprender a importancia de desenvolver un respecto solidario polas diferentes persoas e pobos do planeta, polos valores universais de educación, cultura, paz e xustiza, polos dereitos humanos, a igualdade de oportunidades e a non discriminación por razóns de sexo, raza ou relixión.	• Saber estar / ser
CT6	Comprender a necesidade da conservación do patrimonio lingüístico, audiovisual e cultural de Galicia	• Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias
1 - Coñecer a historia e evolución da fotografía, cinema, radio e televisión en función do seu emprego como medio de propaganda política, pondo de manifesto a súa relevancia social e cultural ao longo do tempo.	CG1 CE16
2 - Comprender e integrar os novos medios tecnolóxicos e a evolución das linguaxes audiovisuais na transmisión e modernización das mensaxes publicitarias de índole política	CG3
3 - Coñecer os modelos psicolóxicos especificamente desenvolvidos para a comunicación visual e a persuasión a través da imaxe e o son	CG3

4 - Analizar relatos audiovisuais, atendendo aos parámetros básicos da análise de obras audiovisuais, considerando as mensaxes visuais como produto das condicións sociopolíticas e culturais dunha época histórica determinada	CG3 CE17
5 - Expor de forma idónea os resultados dos traballos académicos de maneira oral ou por medios audiovisuais ou informáticos conforme aos canons das disciplinas da comunicación	CG4
6 - Demostrar capacidade de adaptación aos cambios empresariais, para traballar en equipo, asumir riscos, tomar decisións, facer autocrítica e desenvolver unha conciencia solidaria.	CG5 CG6 CT5 CT6

Contidos

Tema	
1. Introducción	- Orixe, evolución e definicións do concepto de propaganda. - Contextualización histórica. - Principais modelos de propaganda.
2. Técnicas clásicas da propaganda	- Simplificación, orquestación, desfiguración, contaxio ou unanimidade. - Censura, desinformación, manipulación, subpropaganda e contrapropaganda. - Propaganda negra, branca e gris. - A campaña electoral como paradigma da propaganda audiovisual.
3. Propaganda audiovisual en Europa. Casos históricos paradigmáticos	- Alemaña: Leni Riefensthal. - Italia: Roberto Rossellini - Rusia: Sergei Eisenstein - Francia: Jean Renoir e Jean Luc Godard.
4. Propaganda audiovisual en España. Unha perspectiva histórica.	- A II República: propaganda e Guerra Civil Española. - O icono audiovisual do fascismo español: "Raza". - Propaganda audiovisual no franquismo: o NODO. - Outros contextos da propaganda audiovisual.
5. Propaganda audiovisual nos Estados Unidos de América	- Propaganda racial: "El Nacimiento de una Nación" - Propaganda de guerra: "Why we fight" - Propaganda despois do 11-S. "Fahrenheit 9/11" - Propaganda electoral: a campaña de Obama

Planificación docente

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	5	10	15
Presentación	4	8	12
Debate	6	12	18
Estudo de casos	5	10	15
Lección maxistral	23	46	69
Seminario	5	10	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Poden ser de carácter individual ou en grupo, e servirán para poñer en práctica os coñecementos adquiridos.
Presentación	Os alumnos deben aprender a desenvolver exposicións en público con fluidez. Deberán expoñer os traballos que realicen.
Debate	Os alumnos deben ser capaces de defender con eficacia académica os seus argumentos e formulacións, dun xeito racional e convincente.
Estudo de casos	Estudaranse exemplos concretos ao longo da historia da propaganda, prestando unha especial atención ao soporte cinematográfico.
Lección maxistral	A parte teórica da materia explicárase en sesións de carácter maxistral, aínda que fomentando sempre a participación dos alumnos e co apoio de abundante material audiovisual.
Seminario	Centraranse en temas monográficos da materia que poidan ser analizados cunha maior profundidade en grupos reducidos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Seminario	Centraranse na análise de aspectos paradigmáticos da materia en grupos reducidos. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.
Traballo tutelado	Serán de carácter individual e colectivo, e servirán para poñer en práctica os coñecementos adquiridos ao longo do semestre. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.
Presentación	Os alumnos deben aprender a comunicar con fluidez argumentos académicos en público expoñendo varios dos traballos que realicen. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Presentación	As prácticas consistirán na realización de DOUS traballos, que serán realizados e expostos en grupo dentro dos prazos establecidos: 1) Exposición sobre un filme de propaganda producido nos últimos 25 anos (2 puntos máx). 2) Elaboración dun traballo sobre unha campaña de propaganda desenvolvida a través de varios soportes audiovisuais por algún emisor (4 puntos máx.) Os dous traballos prácticos desenvolveranse de acordo cas instrucións do profesor.	60	CG1 CG3 CG4 CG5 CG6 CE16 CT5 CT6
Exame de preguntas de desenvolvemento	A avaliación teórica consistirá nun exame final de dúas preguntas a desenvolver sobre contidos relacionados co programa da materia. Dentro da preparación teórica, tamén se incluírán as películas analizadas en clase, tanto polo docente da asignatura como polos propios alumnos.	40	CG1 CG3 CG4 CG5 CG6 CE17 CT5 CT6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao tratarse dunha materia de carácter presencial, valorarase a asistencia ás clases teóricas (1 punto máx.)

Os alumnos que non asistan a clase e non fagan as prácticas obrigatorias da materia, só poderán examinarse da parte teórica por medio da realización dun exame final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Caparrós Lera, José María, El cine republicano español (1931-1939), Filmoteca Española-Cátedra, 1997, Madrid
- Caparrós Lera, José María, El cine español bajo el régimen de Franco, Universitat de Barcelona, 1983, Barcelona
- Castro de Paz, José Luis e Castro de Paz, David, Cinema+Guerra Civil. Novos achados. Aproximacións analíticas e historiográficas, Universidade da Coruña, 2010, A Coruña
- Ellul, Jacques, Historia de la propaganda, Monte Ávila, 1970, Caracas
- Domenach, Jean Marie, La Propaganda Política, Buenos Aires, 1963, Buenos Aires
- Pena Rodríguez, Alberto, Salazar y Franco. La alianza del fascismo ibérico contra la España republicana: diplomacia, prensa y propaganda, Gijón, 2017, Ediciones Trea
- Pizarroso Quintero, Alejandro, Historia de la propaganda, 2ª edición, Madrid, 1992, Éudema
- Rúas, Xosé, e Pena, Alberto, Como gañar ou perder unhas eleccións. Comunicación, estratexia e propaganda nos comicios galegos de 2001, Santiago de Compostela, 2004, Edicións Lea
- Timoteo Álvarez, Jesús, Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX con proyección al siglo XXI, Madrid, 2012, Editorial Universitas
- Tranche, Rafael, e Sánchez Biosca, Jesús, NO-DO. El tiempo y la memoria, Madrid, 2002, Cátedra-Filmoteca Española
- Sevillano Calero, Francisco, Propaganda y medios de comunicación en el franquismo, Alicante, 1998, Universidad de Alicante

Huici Módenes, Adrián, Teoría e historia de la propaganda, Madrid, 2017, Síntesis

Huici Módenes, Adrián, Guerra y propaganda en el siglo XXI: nuevos mensajes y viejas guerras, Sevilla, 2010, Ediciones Alfar

Stanley, Jason, How propaganda works, Princeton (New Jersey), Princeton University Press

Weber, Thomas, De Adolf a Hitler: la construcción de un nazi, Madrid, 2018, Taurus

Bibliografía Complementaria

Grussells, Magí, La Guerra Civil Española: cine y propaganda, Barcelona, 2000, Barcelona

Moore, Michael, Estúpidos hombres blancos, Barcelona, 2003, Ediciones B

Pena Rodríguez, Alberto (coord.), Comunicación y guerra en la historia, Santiago de Compostela, 2004, Tórculo

Pena Rodríguez, Alberto (coord.), A cultura do poder. A propaganda nos estados autoritarios, Coimbra, 2016, Imprensa da Universidade de Coimbra

Vertov, D., Memorias de un cineasta bolchevique, Barcelona, 1974, Labor

McDonald, D., El cine soviético. Una historia y una elegía, Buenos Aires, 1956, Sur

Renoir, Jean, Mi vida, mis films, Valencia, 1975, Fernando Torres

Riefensthal, Leni, Memorias, Barcelona, 1991, Lumen

Niño, Antonio y Montero, José Antonio, Guerra fría y propaganda. Estados Unidos y su cruzada cultural en Europa y América Latina, Madrid, 2012, Biblioteca Nueva

Lasalle, José María, Contra el populismo. Cartografía de un totalitarismo postmoderno, Barcelona, 2017, Debate

Borrell, Josep, Las cuentas y los cuentos de la independencia, Madrid, 2015, La Catarata

Illades, Esteban, Fake news, la nueva realidad, Barcelona, 2018, Grijalbo

Amorós García, Marc, Fake news: la verdad de las noticias falsas, Barcelona, 2018, Plataforma

Mcintyre, Lee, Post-Truth, Boston, 2018, MIT Press

Kellner, Douglas, American nightmare : Donald Trump, media spectacle, and authoritarian populism, Rotterdam, 2016, Sense Publishers

Da Costa, Marco, Ideología y propaganda en el cine del Tercer Reich : cuando el cine alemán se afilió al nazismo, Madrid, 2014, Comunicación Social

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Comunicación: Teorías da imaxe/P04G070V01105

Teoría e técnica cinematográfica/P04G070V01205

Teoría e historia dos xéneros audiovisuais/P04G070V01305